

SPOTKANIE CZŁONKÓW ZARZĄDU GŁÓWNEGO SBP Z PRZEDSTAWICIELAMI STRUKTUR TERENOWYCH

W dniu 23 października 2020 r. odbyło się spotkanie online Zarządu Głównego SBP z przedstawicielami okręgów, które prowadziła Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska. Program spotkania obejmował:

1. Prezentację nowego dyrektora Biura ZG SBP

Przewodnicząca SBP poinformowała, że dotychczasowy dyrektor Biura ZG SBP, dr Anna Grzechnowska, przeszła 1 października 2020 r. na emeryturę. Nowym dyrektorem Biura ZG SBP została Aldona Zawałkiewicz, która posiada wykształcenie wyższe bibliotekarskie, ukończyła studia podyplomowe z zakresu technologii informacyjnych w kształceniu niestacjonarnym. Jest członkiem Zespołu ds. badania efektywności bibliotek publicznych i pedagogicznych. Zajmuje się statystyką biblioteczną i badaniami satysfakcji użytkowników bibliotek. Autorka i współautorka kursów e-learningowych, trener specjalistycznych szkoleń zdalnych oraz webinarium dla bibliotekarzy z bibliotek publicznych, pedagogicznych i akademickich.

2. Omówienie bezpłatnej oferty szkoleniowej SBP

Aldona Zawałkiewicz przedstawiła formy bezpłatnej edukacji zdalnej dla bibliotekarzy, które SBP przygotowało w okresie trwania pandemii. Mając na uwadze wsparcie bibliotekarzy w podejmowaniu nowych wyzwań uruchomiło akcję #NieZostawiamCzytelnika, której celem było promowanie dostępu online do kultury. Do akcji prowadzonej na portalu sbp.pl oraz w mediach społecznościowych Stowarzyszenia włączyli się pisarze, blogerzy, dziennikarze, specjaliści zdalnego nauczania. Jedną z form wsparcia bibliotekarzy były bezpłatne webinaria, w trakcie których specjaliści (Beata Gamrowska, Rafał Hetman, Agata Lubowicka, Aleksandra Sztajerwald) podpowiadali, jak skutecznie i bezpiecznie kontaktować się z czytelnikami, przygotować zdalnie atrakcyjne wydarzenie, zorganizować wystawę, konkurs itp. oraz jak stworzyć w bibliotece miejsce przyjazne dla osób z autyzmem. W okresie marzec-czerwiec br. odbyły się cztery webinaria, w któ-

rych wzięło udział ponad 180 osób. Nagrania ze spotkań są dostępne pod adresem <http://www.szkoleniadlabibliotekarzy.sbp.pl/webinaria-archiwum/>.

Bardzo dużą popularnością cieszył się cykl bezpłatnych spotkań autorskich „Autor wieczorową porą”, odbywających się na platformie ClickMeeting SBP, w których uczestniczyło ponad 400 osób. Gośćmi byli kolejno: Robert Małecki, Jakub Szamałek, Katarzyna Kobylarczyk, Joanna Gierak-Onoszko, Marta Matyszczak, Olga Gitkiewicz, Monika Sznajderman. Nagrania ze spotkań można obejrzeć na kanale YouTube Stowarzyszenia. Ważnym przedsięwzięciem są także cykle szkoleniowe: Pasja czytania (75 uczestników) szkolenia.sbp.pl/pasja-czytania/, Rzecznicy dostępności w bibliotece (20 uczestników) <http://autyzm.sbp.pl/>, Wirtualne szkolenia = realne kompetencje (45 uczestników) wsrk.sbp.pl. Kolejnymi, darmowymi wydarzeniami online były: webinarium „Instytucje kultury i biblioteki w zmieniających się mediach społecznościowych” na Targach Książki w Krakowie (3.10.), a także szkolenia – „TIK-owe inspiracje w promowaniu działań biblioteki” (6.11. oraz 11.12.), „Poważny stres na łopatkach” (7.11.), „Wykorzystaj potencjał Instagrama” (3.12.).

Poza wydarzeniami z bezpłatnym dostępem, SBP przygotowało bogatą ofertę szkoleń online, która dostępna jest na stronie <http://www.szkoleniadlabibliotekarzy.sbp.pl/>, gdzie można m.in. zasubskrybować newsletter dotyczący szkoleń SBP.

3. Działalność ZG SBP w okresie styczeń-październik 2020 r.

Omawiając najważniejsze działania ZG SBP, Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska skupiła się na następujących kwestiach:

- Działania podjęte ze względu na pandemię

W ramach Tarczy antykryzysowej zgłoszono wnioski o: ulgi we wpłatach do ZUS dla pracowników Biura ZG SBP; dofinansowanie z Urzędu Pracy wynagrodzeń pracowników, obniżenie/zawieszenie opłat czynszowych za lokal przy ul. Konopczyńskiego. Uzyskano także czasowe zmniejszenie opłat za wynajem pomieszczeń od Biblioteki Narodowej.

Wstrzymano organizację warsztatów stacjonarnych. A. Zawalkiewicz opracowała ofertę 16 tematów szkoleń online na platformie ClickMeeting (w omawianym okresie przeprowadzono 37 szkoleń).

SBP uruchomiło akcję #NieZostawiamCzytelnika, która spotkała się z bardzo dużym zainteresowaniem nie tylko bibliotekarzy, ale i ogólnopolskich mediów (informacje o akcji podały m.in. TVN, „Gazeta Wyborcza”, Polskie Radio, Radio Plus.)

SBP przygotowało ponadto opinie w sprawach: Wytycznych dla funkcjonowania bibliotek w trakcie epidemii COVID-19 w Polsce (Ministerstwo Rozwoju); projektu Rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie ministra nauki i szkolnictwa wyższego w sprawie ewaluacji jakości działalności naukowej (MNiSW); projektu Ustawy o otwartych danych i ponownym wykorzystaniu informacji sektora publicznego (Ministerstwo Cyfryzacji).

W celu zapewnienia płynności prac Zarządu SBP w okresie pandemii, opracowano zasady podejmowania uchwał oraz ustalania opinii i stanowisk drogą korespondencyjną (Uchwała nr 2/2020 ZG SBP). W ten sposób podjęto uchwały dotyczące organizacji Krajowego Zjazdu Delegatów w 2021 r.

- Granty

W omawianym okresie realizowano cztery granty z MNiSW (dotyczące czasopism naukowych „Przegląd Biblioteczny” oraz „ZIN – Studia Informacyjne”, a także bazy fonografii polskiej) oraz siedem grantów z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (dotyczących działalności wydawniczej, szkoleniowej oraz organizacji Tygodnia Bibliotek). Poza grantami SBP uzyskało z funduszy MKiDN dofinansowanie projektu Analiza Funkcjonowania Bibliotek oraz nagród dla laureatów konkursu Bibliotekarz Roku 2019.

- Konkursy SBP

W 2020 r. udało się przeprowadzić wszystkie zaplanowane konkursy: w ramach TB 2020 – konkurs na plakat (zwyciężył projekt Jolanty Różackiej z Wrocławia) oraz konkurs na wydarzenie dla młodych czytelników zrealizowane online (zwyciężyła Książnica Płocka); Mistrz Promocji Czytelnictwa 2019 (zwyciężyła Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Barcin); Bibliotekarz Roku 2019 (zwycięzcą został Karol Baranowski – Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Krakowie oraz Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie); Nagroda Naukowa SBP im. A. Łysakowskiego (w czterech kategoriach nagrodzono sześć publikacji). Informacje o wszystkich konkursach SBP dostępne są na portalu sbp.pl <http://www.sbp.pl/konkursy/informacje>.

- Działalność wydawnicza

Ukazało się 13 publikacji, kolejnych 5 jest w trakcie prac redakcyjnych. Na uwagę zasługuje wydanie w wersji elektronicznej *RODO dla bibliotek. Kodeks postępowania wspierający we właściwym stosowaniu RODO*, pod redakcją Sylwii Czub-Kiełczewskiej i Łukasza Wojciechowskiego. Publikacja mająca na celu merytoryczne i praktyczne wsparcie bibliotek jako administratorów danych osobowych jest umieszczona w otwartym dostępie na portalu SBP. W lipcu 2020 r. *Kodeks* został skierowany do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, w celu uzyskania opinii o jego zgodności z RODO i zatwierdzenia do stosowania. Opracowano nową wersję newslettera wydawniczego.

- Portal sbp.pl

Trwają prace nad przebudową portalu sbp.pl. Przygotowywana jest m.in. nowa strona e-sklepu i wydawnictwa. W marcu br. ruszyła nowa strona Archiwum Cyfrowego SBP <http://ac.sbp.pl/>, gdzie dostępnych jest 277 książek wydanych przez Wydawnictwo SBP do roku 2015 oraz 1717 numerów czasopism SBP. Wszystkie pozycje prezentowane są w formie PDF, a dodatkowo roczniki ZIN z lat 2013-2019 w formatach EPUB i MOBI, umożliwiające przegląd zawartości publikacji na tabletach, smartfonach, iphonach i czytnikach e-booków. Archiwum jest na bieżąco uzupełniane.

- Sytuacja finansowa SBP

Zamknięcie bibliotek dla użytkowników oraz zawieszenie zajęć na uczelniach spowodowało znaczny spadek sprzedaży wydawnictw SBP, w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego. Mimo tego udało się zachować płynność finansową, głównie dzięki środkom uzyskanym z Tarczy antykryzysowej.

4. Podsumowanie działalności okręgów w 2019 r.

Przewodnicząca SBP podkreśliła, że działalność struktur Stowarzyszenia w 2019 r. zasługuje na duże uznanie. Organizowane były liczne wydarzenia, w tym konferencje, sympozja, które zostały zauważone przez lokalne władze i media. Wiele okręgów prowadziło działalność wydawniczą. Obok sukcesów należy jednak wspomnieć o problemach. Na koniec 2019 r. SBP liczyło 5934 członków, liczba członków zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego o 457 osób. Jako główną przyczynę tego okręgi podają przechodzenie bibliotekarzy/członków SBP na emeryturę i zakończenie aktywności w organizacji oraz zbyt małe zainteresowanie młodego pokolenia pracowników bibliotek działalnością społeczną w organizacji.

Następnie przedstawiciele struktur terenowych SBP omawiali działalność poszczególnych okręgów w okresie pandemii. Krótkiego podsumowania ich wystąpienia dokonała Joanna Chapska.

Wywiązała się dyskusja, w trakcie której:

- zgłaszano różne (rozbieżne) postulaty dot. organizacji Krajowego Zjazdu Delegatów w 2021 r., począwszy od pozostania przy dotychczasowych warunkach organizacji Zjazdu, poprzez przesunięcie terminu ze względu na ograniczenia wywołane pandemią, aż do zastosowania formy zdalnej (głosowanie korespondencyjne) lub hybrydowej,

- rozważano zmiany w strukturze organizacyjnej SBP („spłaszczenie” 3-stopniowej struktury),

- apelowano o podjęcie bardziej zdecydowanych działań w celu przywrócenia zawodowi bibliotekarza właściwego statusu,

- zaproponowano opracowanie jednolitych materiałów promocyjnych SBP, np. teczek, które otrzymałyby struktury terenowe do promocji lokalnej Stowarzyszenia.

5. Przygotowania do Krajowego Zjazdu Delegatów SBP w 2021 r.

Przewodnicząca SBP przypomniała treść uchwał podjętych w czerwcu br. przez ZG SBP, dotyczących organizacji Krajowego Zjazdu Delegatów w 2021 r., a w szczególności:

- zwołania KZD,

- zasad wyboru delegatów na KZD,

- przyjęcia harmonogramu przygotowań do KZD,

- powołania Komitetu Programowo-Organizacyjnego (w jego skład weszli: J. Pasztaleniec-Jarzyńska, B. Budyńska, B. Chlebicka-Abramowicz, K. Dąbkowski, M. Furgał, M. Przybysz, A. Zawalkiewicz (dyrektor Biura ZG SBP),

- powołania Komisji do spraw Statutu SBP (w składzie: S. Błaszczyk, B. Chlebicka-Abramowicz, Z. Gruszka, A. Jagodziński, Ż. Kubic, J. Pasztaleniec-Jarzyńska),

- powołania Komisji do spraw Strategii i programu działania SBP na kadencję 2021-2025 (w składzie: J. Pasztaleniec-Jarzyńska, B. Budyńska, J. Chapska, B. Chlebicka-Abramowicz, K. Dąbkowski, Z. Gruszka, M. Furgał, R. Podgórska, J. Potęga, M. Przybysz, A. Zawalkiewicz),

- powołania Komisji do spraw wniosków i postulatów członków SBP (w składzie: A. Jagodziński, M. Przybysz, R. Podgórska, P. Pioterek)

Powyższe uchwały zostały opublikowane na stronie internetowej SBP http://www.sbp.pl/sbp/zarząd_główny/dokumenty_zg_sbp.

Ze względu na stan epidemii spotkania członków zespołów będą odbywać się online przy wykorzystaniu platformy ClickMeeting.

Przewodnicząca SBP przedstawiła ponadto projekty regulaminów zjazdowych: Regulamin Krajowego Zjazdu Delegatów, Ramowy Regulamin Zjazdu Okręgowego, Ramowy Regulamin Zjazdu Oddziałowego, Ramowy Regulamin Walnego Zebrania Koła. Podkreśliła, że sytuacja pandemii wymaga wprowadzenia zmian w regulaminach (w pierwszej kolejności w Regulaminie Walnego Zebrania Koła), zgodnych ze Statutem SBP, umożliwiających przeprowadzenie wyborów w kołach, w formie zdalnej. Wszystkie zmiany będą konsultowane ze strukturami terenowym SBP.

6. Ankieta na temat oczekiwań bibliotekarzy wobec SBP

Przewodnicząca SBP przypomniała, że podczas ubiegłorocznego spotkania z przedstawicielami okręgów został zgłoszony pomysł przeprowadzenia ankiety dot. oczekiwań bibliotekarzy wobec Stowarzyszenia. W wyniku dyskusji i konsultacji ustalono, że ankieta skierowana będzie tylko do członków SBP. Powołano Zespół roboczy (B. Budyńska, K. Dąbkowski, J. Pasztaleniec-Jarzyńska, P. Pioterek, J. Potęga, M. Przybysz), w wyniku jego prac powstała wstępna propozycja ankiety; omówiła ją B. Budyńska. J. Pasztaleniec-Jarzyńska poinformowała również, że do zespołu dołączy dyrektor Biura ZG SBP, A. Zawałkiewicz, ze względu na bogate doświadczenie w prowadzeniu badań ankietowych. Dalsze wyniki prac zespołu zostaną przedstawione do końca października 2020 r. Z powodu panującego stanu epidemii ankiety będą dostępne wyłącznie online. Dokładnego rozważenia wymaga sposób ich dystrybucji, który zagwarantuje dotarcie do jak największej liczby respondentów.

Na zakończenie spotkania przewodnicząca SBP przekazała wiadomość o śmierci Witolda Przybyszewskiego, który od roku 2013 wchodził w skład Zarządu Okręgu Mazowieckiego, był też członkiem Głównej Komisji Rewizyjnej SBP. Chwilą ciszy uczczono pamięć Zmarłego.

WYBRANE GRANTY MNISW REALIZOWANE PRZEZ SBP

Źródła do badań fonografii polskiej od 1878 roku do czasów współczesnych

Sekcja Fonotek SBP w 2019 i 2020 r. realizowała zadanie *Źródła do badań fonografii polskiej od 1878 roku do czasów współczesnych – kontynuacja projektu i zwiększenie zasięgu upowszechniania informacji o polskiej fonografii*, finansowane ze środków przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę, będących w dyspozycji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (obecnie Ministra Edukacji i Nauki). Jest ono kontynuacją wcześniejszego projektu z lat 2016-2017.

Pod roboczym tytułem *Bibliografia fonografii polskiej* kryje się pierwsza o tak obszernym zakresie rejestracja materiałów poświęconych nagraniem utworów polskich kompozytorów i wykonawców, publikacjom dźwiękowym, których współtwórcami są polscy reżyserzy dźwięku, muzykolodzy lub graficy, a także nagraniem wydanym przez polskie lub działające na historycznym obszarze

Polski firmom fonograficznym. Uwzględnia także teksty dotyczące fonografii, przygotowane przez polskich autorów lub wydane w języku polskim. Bibliografia obejmuje okres od patentu Thomasa Edisona na urządzenie do zapisu i odtwarzania dźwięku, który przyjmuje się za początek fonografii, po współczesne dokonania w zakresie nagrań dźwiękowych i filmowych rejestracji muzycznych. Ze względu na formę obejmuje książki, druki ulotne, niepublikowane prace dyplomowe, artykuły z czasopism i inne rodzaje tekstów publicystycznych, przede wszystkim różnego rodzaju noty i wzmianki, a także stanowiące najliczniejszą grupę recenzje nagrań.

Pod koniec 2019 r. baza licząca 10 tys. opisów zyskała nowe narzędzie informatyczne – dostępną poprzez stronę internetową SBP wyszukiwarkę <http://www.sbp.pl/fonografia>, która w znaczący sposób poprawiła dostęp do informacji, m.in. autorów, tytułów, danych wydawniczych oraz charakterystyki przedmiotowej opisanych tekstów. Na tym etapie prac kontynuowano wybór źródeł z dwóch ważnych dla fonografii czasopism: polskiego „Ruchu Muzycznego” (wyd. od 1945 r.) i brytyjskiego „Gramophone” (wyd. od 1923 r.), dochodząc do bieżących numerów tych periodyków. Poszerzono materiał źródłowy o gatunki muzyki rozrywkowej, przede wszystkim jazzu. W 2020 r. baza wzbogaciła się też o kilkaset pozycji z polskich czasopism przedwojennych, nie tylko muzycznych, ale także o tematyce ogólnokulturowej i prasy codziennej. Do końca br. baza zawierać będzie 14 tys. pozycji bibliograficznych.

W lipcu 2019 r. projekt został zaprezentowany na Międzynarodowym Kongresie IAML (International Association of Music Libraries, Archives and Documentation Centres) w Krakowie.

Źródła do badań fonografii polskiej od 1878 roku do czasów współczesnych – kontynuacja projektu i zwiększenie zasięgu upowszechniania Informacji o polskiej fonografii – zadanie finansowane w ramach umowy 839/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę.

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Wydawanie czasopisma „Zagadnienia Informacji Naukowej” – zwiększenie zasięgu czasopisma w obiegu krajowym i międzynarodowym

W ramach grantu redakcja ZIN zaplanowała wydanie w 2020 r. dwóch numerów tematycznych, poświęconych najnowszemu problemom badawczym nauki o informacji, w całości publikowanych w języku angielskim, które umieszczone będą w otwartym dostępie, w formatach: PDF, EPUB oraz MOBI na portalu [sbp.pl](http://www.czasopisma.sbp.pl) na podstronie poświęconej czasopismom (www.czasopisma.sbp.pl) oraz na platformie OJS <http://ojs.sbp.pl/index.php/zin>. Numer 1A/2020 obejmuje różne aspekty interdyscyplinarności badań informacyjnych. Autorzy omawiają wielowymiarowość interdyscyplinarności nauki o informacji, ukazując różnorodne ujęcia tematyczne i metodologiczne, relacje pomiędzy nauką o informacji a takimi dyscyplinami jak archiwistyka, muzealnictwo, edukacja informacyjna, psychologia, teoria gatunków, językoznawstwo i inne. Numer 2A/2020 poświęcono

problematyce sytuacji kryzysowych i roli, jaką nauka o informacji może odegrać w celu ich kontrolowania i efektywnego nimi zarządzania.

Wydawanie czasopisma „Zagadnienia Informacji Naukowej” – zwiększenie zasięgu czasopisma w obiegu krajowym i międzynarodowym – zadanie finansowane w ramach umowy 921/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

„Przegląd Biblioteczny” – numer specjalny wydany w języku angielskim

Numer poświęcony jest funkcjonowaniu bibliotek, bibliotekarzy i rynku książki w sytuacjach kryzysowych. Znalazły się w nim teksty zarówno teoretyków bibliotekoznawstwa, jak i praktyków związanych z bibliotekami. Rozważania rozpoczyna tekst poświęcony kryzysowi w bibliotekarstwie i skutkom społecznym jakie on niesie. Problem ten można zminimalizować poprzez mądrą współdziałanie komunikacji piśmienniczej, digitalnej oraz bezpośrednie kontakty między użytkownikami. Jak wynika z tekstów przedstawionych w tym numerze, biblioteki i bibliotekarze proponują je w swojej ofercie, jednakże potrzeba jest zmian odpowiednich do wymagań czasu, spowodowanych m.in. rozbudowaną i zróżnicowaną obecnie komunikacją społeczną.

Bibliotekarze z bibliotek naukowych, publicznych i działacze SBP przybliżyli inicjatywy podejmowane przez te instytucje, aby jak najlepiej służyć czytelnikom w dotarciu do zbiorów zamkniętych bibliotek, wspierać kadre dydaktyczną uczelni, doskonalić umiejętności pracy zdalnej tak bibliotekarzy, jak i wykładowców, organizować wolny czas społeczeństwu i wypełniać go w sposób jak najbardziej wartościowy, w okresie ograniczonego dostępu do różnych instytucji kultury. Przedstawione zostały także doświadczenia pracowników sektora księgarskiego w sytuacji kryzysu. Zawartość numeru uzupełnia przegląd najnowszego piśmiennictwa z zakresu bibliotekoznawstwa i bibliologii.

Jak podkreśla we wstępie redaktor naczelna czasopisma, prof. dr hab. E.B. Zybert „Lekcje płynące z sytuacji kryzysowych, z jakimi zetknęło się środowisko bibliotekarzy i pracowników rynku książki powinny zostać wykorzystane, dają nam bowiem informację o nas samych, o tym czego w przyszłości unikać, a co jeszcze można poprawić. Doświadczenia z czasu kryzysu powinny stać się dla bibliotek zachętą do zmiany dotychczasowych nawykowych działań i początkiem do kolejnych wyzwań i aktywności, aby jak najlepiej reagować na pojawiające się oczekiwania. Mamy nadzieję, że teksty zawarte w tym numerze pokażą sytuacje kryzysowe jako swoistą wartość zachęcającą, czy wręcz zmuszającą, do poszukiwania rozwiązań trafnie wpisujących się w potrzeby społeczeństwa i jednocześnie kształtujących poczucie odpowiedzialności za środowisko, w którym żyjemy”.

Numer specjalny „Przeglądu Bibliotecznego” dofinansowano ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach programu Wsparcie Czasopism Naukowych

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

SZKOLENIA SBP

Przez cały okres pandemii Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich realizowało szkolenia online, z wykorzystaniem platformy ClickMeeting. Pełna oferta szkoleń znajduje się na stronie <http://www.szkoleniadlabibliotekarzy.sbp.pl/>. W okresie październik-grudzień 2020 r. odbyło się ich kilkanaście, m.in.:

Zdalna promocja książek – narzędzia i pomysły

Szkolenie dało uczestnikom możliwość odkrycia różnych form prezentacji zbiorów, które pasują do wizerunku biblioteki. W pierwszej części, przedstawiono narzędzia, które można wykorzystać podczas tworzenia prezentacji multimedialnej, nieszablonowych grafik, filmików i podcastów czy organizowania wydarzeń online. W drugiej natomiast, formy promocji książek takie jak: recenzja, wyzwania czytelnicze, maratony, TBR, Wrap up czy różnego rodzaju polecenia.

Jak ciekawie pisać o książkach w Internecie? Pomysły i sposoby na udane teksty o książkach

Uczestnicy poznali sposoby stworzenia ciekawego tekstu o książkach na potrzeby Internetu; dowiedzieli się, jakie materiały „klikają się” lepiej a jakie gorzej, jakie formaty utrzymują uwagę a jakie nie, a także poznali sposoby pisania recenzji i tekstów okołoksiążkowych (na przykładach tekstów z blogów i portali).

Udane spotkanie literackie. Jak ciekawie rozmawiać? Jak skutecznie promować? Jak je zorganizować w Internecie i w realu?

Dzięki szkoleniu uczestnicy dowiedzieli się, w jaki sposób kontaktować się z pisarzami i wydawcami książek, jak prowadzić z nimi wywiady, aby zainteresować czytelników, zorganizować udane spotkanie autorskie (stacjonarne lub wirtualne) oraz jak i gdzie promować skutecznie wydarzenie, aby wzięło w nim udział dużo osób.

Książka w rozwijaniu kreatywności i przedsiębiorczości dzieci i młodzieży

Podczas szkolenia uczestnicy zapoznali się z najnowszymi metodami i formami pracy służącymi motywowaniu dzieci, młodzieży oraz kształtowaniu postaw i rozwijaniu ich samodzielności, innowacyjności, kreatywności. Dowiedzieli się, jak kształtować u młodych ludzi motywację immanentną (autoteliczną), jak pogłębiać i wzmacniać ich pasję, zainteresowania.

Jak uczyć cyberbezpieczeństwa – szkolenie dla bibliotekarzy – edukatorów kompetencji cyfrowych

W trakcie szkolenia uczestnicy zapoznali się z szansami i zagrożeniami korzystania z Internetu oraz zasadami cyberbezpieczeństwa. Wzięli udział w angażujących grach i zabawach, wykorzystujących ciekawe zasoby sieciowe oraz aplikacje.

Biblioterapia w pracy z seniorami – Seniorzy pełni zdrowia, mądrości i wigoru

Celem szkolenia było dostarczenie inspiracji, wiedzy i umiejętności praktycznych z zakresu metod pracy z seniorami. Uczestnicy dowiedzieli się, jak rozwijać umiejętności samodzielnego prowadzenia zajęć z osobami w wieku dojrzałym.

Poznali różne techniki pracy twórczej, na bazie odpowiednio dobranej literatury oraz sposoby prowadzenia spotkań łączących pokolenia, rozwijających między-pokoleniową transmisję wartości. Program szkolenia obejmował także elementy stymulacji pamięci i rozwoju intelektu.

RODO i kontrola zarządcza w okresie pandemii COVID-19 i po jej zakończeniu

Szkolenie stanowiło odpowiedź na liczne pytania dyrekcji i pracowników bibliotek dotyczące funkcjonowania w okresie pandemii COVID-19. Uczestnicy dowiedzieli się, w jaki sposób należy w tym czasie dbać o przestrzeganie przepisów RODO oraz jak przetwarzać dane osobowe pracowników i osób korzystających z biblioteki, a także na co zwrócić szczególną uwagę podczas pracy stacjonarnej czy zdalnej. W drugiej części spotkania omówiono i przećwiczone planowanie celów oraz analizę ryzyk związanych z pandemią COVID-19, na podstawie rzeczywistych sytuacji i problemów występujących w bibliotekach.

Powal stres na łopatkach

Celem spotkań było zdobycie wiedzy praktycznej, jak efektywnie radzić sobie w nadmiarze stresujących sytuacji. Wielu z nas na co dzień nie znajduje czasu na chwilę tylko dla siebie, nie zna też odpowiednich technik pozwalających na uwolnienie się od negatywnych emocji. Szczególnie teraz, z powodu pandemii, spotykamy się z sytuacjami, które nas przerastają, zaczynamy odczuwać lęk i niepokój, a to, niestety, często prowadzi nie tylko do osłabienia naszej psychiki, ale i zdrowia fizycznego, szczególnie odporności – i tu wpadamy w „błędne koło”. Oprócz zajęć praktycznych uczestnicy mieli okazję porozmawiać o niekorzystnym działaniu stresu na nasze zdrowie, poznać ćwiczenia praktyczne, oparte na wiedzy zdobytej na kursie Mindfulness, Terapii Lowena oraz na metodzie Wima Hofa.

Sposób na wirtualne spotkania z czytelnikami

Szkolenie miało charakter wirtualnego spaceru, podczas którego uczestnicy poznali różne formy aktywności online z czytelnikiem oraz narzędzia internetowe do tworzenia multimedialnych projektów. Zdobyli podstawową wiedzę w zakresie projektowania interaktywnych zadań angażujących czytelników. Poznali programy wspierające wizualizację działań biblioteki oraz wzięli udział w aktywizujących i motywujących quizach.

Biblioterapia w pracy z osobami w trakcie życiowej zmiany

Celem szkolenia było dostarczenie wiedzy i umiejętności praktycznych z zakresu doboru i możliwości wykorzystania odpowiednich tekstów edukacyjnych, wychowawczych i terapeutycznych adresowanych do dzieci, młodzieży, osób dorosłych i seniorów, którzy przeżywają różnego rodzaju rozterki, stres, lęki, są w trakcie życiowych zmian zawodowych i osobistych.

Kreowanie dobrego wizerunku – kampania PR i analiza SWOT w bibliotece

Podczas szkolenia uczestnicy dowiedzieli się, jak za pomocą analizy SWOT sprawdzić mocne i słabe strony, szanse i zagrożenia dla swojej biblioteki. Analiza SWOT jest punktem wyjścia do zaplanowania odpowiedniej strategii i kampanii PR, które pozytywnie wpłyną na dalsze funkcjonowanie oraz rozwój instytucji.

NOWOŚCI WYDAWNICTWA NAUKOWEGO I EDUKACYJNEGO SBP

Informacja zdrowotna – zawartość stron internetowych podmiotów leczniczych (Paulina Motylińska)

Monografia poświęcona informacji zdrowotnej została przez autorkę bardzo starannie przygotowana zarówno pod względem merytorycznym, jak i edytorskim. Zawiera obszerną bibliografię oraz liczne przypisy. Odbiór tekstu ułatwiają dobrze opracowane liczne wykresy, tabele i ilustracje. Głównemu zrębowi towarzyszy cenny indeks nazwisk oraz aneks zawierający obszerną listę 300 przeanalizowanych stron internetowych podmiotów wykonujących działalność leczniczą w Polsce, szczegółowe wyniki badań w postaci analizy tych stron oraz kwestionariusz ankiety dotyczącej oczekiwań użytkowników. [...] Bardzo cenne kompendium informacji i wiedzy na temat informacji zdrowotnej dostępnej za pośrednictwem Internetu, przydatnych prawie każdemu potencjalnemu użytkownikowi. (Z recenzji prof. dra hab. Wiesława Babika)

Informacja zdrowotna należy do zasobów kluczowych dla funkcjonowania człowieka. Jej jakość i dostępność bezpośrednio wpływa na podejmowane decyzje dotyczące zdrowia – w tym profilaktyki, leczenia, rehabilitacji, opieki nad sobą i innymi ludźmi. Stąd wszelkie badania dotyczące dostępności tych zbiorów, ich jakości, zgodności z potrzebami i oczekiwaniami informacyjnymi, stanowią ważny wkład w dbałość o dobrostan człowieka. [...] Monografia stanowi cenny wkład w wiedzę na temat zasobów informacyjnych stron internetowych prowadzonych przez podmioty lecznicze w Polsce. Jego zalety obejmują szeroki zakres prac, dopracowaną metodykę i narzędzia badawcze, duże próby badawcze, rzetelne omówienie wyników i opracowanie wniosków. Nie do przecenienia jest także sam problem badawczy, wciąż zdecydowanie zbyt rzadko podejmowany w obszarze bibliologii i informatologii. (Z recenzji dr hab. Małgorzaty Kisilowskiej)

Biblioteka i ludzie. Motyw książki w wybranych przekładach powieści obcej po roku 1989 (Ewelina Palian-Kobiela)

[...] Autorka podejmuje analizę mało rozpoznanego problemu obecności książki jako rekwizytu, motywu i tematu utworów literackich powstałych u schyłku XX i początku XXI w., a także motywów samej książki oraz pokrewnych – portretów ludzi księgi – bibliotekarzy, księgarzy, antykwariuszy, czytelników i miejsc z książką związanych. [...] Interpretacje autorki są szczególnie ważne współcześnie – w obliczu narastającego z dużym dynamizmem kryzysu czytelnictwa. Omówione w rozprawie utwory i analizowane motywy mogą stanowić podstawę nie tylko dalszych studiów, ale również działań animacyjnych skupionych wobec książki, biblioteki i czytelnika. Pozycja ciekawa, ważna i ogromnie potrzebna. (Z recenzji prof. UW, dra hab. Grzegorza Leszczyńskiego).

W przygotowaniu

Z biblioteką czy bez? Badanie nieużytkowników biblioteki

Kim są nieużytkownicy biblioteki? Nieuchwytni, niewidzialni, a może zapomniani (kiedyś korzystali, ale z jakich powodów nie odwiedzają już biblioteki?).

Jaką część (według większości danych statystycznych rosnącą), publiczności bibliotecznej, grupy docelowej, do której biblioteka kieruje swoje działania, stanowią? Jak dużym wyzwaniem jest dotarcie do nich i poznanie powodów „nieużytkowania”?

Publikacja *Z biblioteką czy bez? Badanie nieużytkowników biblioteki* posiada niezwykle praktyczny wymiar – oferuje i opisuje wykorzystanie narzędzia badawczego o bardzo uniwersalnym charakterze, które może znaleźć zastosowanie w badaniach nieużytkowników wszystkich typów bibliotek.

To pozycja niezwykle pożyteczna na rynku wydawniczym. „Naszpikowana” twardymi danymi pochodzącymi z wielostronnych analiz, bogatym materiałem poglądowym, opisem realnych trudności w prowadzeniu badań oraz rzeczowymi próbami dociekania zaistniałego stanu rzeczy, a do tego napisana przejrzystym i przystępnym językiem, stanowi zajmującą lekturę.

Mimo że najważniejszą zaletą rekomendowanej książki jest jej użyteczny pragmatyzm, to trudno odmówić jej naukowego charakteru. W tym kontekście na jej korzyść przemawia zastosowanie metody analizy i krytyki piśmiennictwa naukowego oraz przeprowadzenie i opis pełnego procesu badawczego zgodnie z metodologią obowiązującą w naukach społecznych i w sposób gwarantujący uzyskanie rzetelnych wyników (formułowanie hipotez badawczych, tworzenie narzędzia badawczego, dobór próby badawczej, pozyskiwanie danych, ekstrakcja i analiza danych, weryfikacja hipotez, prezentacja wyników i rekomendacje) (Z rec. dr hab. Małgorzaty Kowalskiej).

Opracowanie:

Anna Grzecznowska, Małgorzata Dargiel-Kowalska

Tekst wpłynął do Redakcji 4 grudnia 2020 r.